

Roosevelt pod ploho kritike in pohvalnih izjav

Njegova predloga za reformo zveznih sodišč je dvignila mnogo prahu, kritike in pohvale. Thomasu ne ugaja, Browder pa meni, da druga ni bilo pričakovati.

NEW YORK. — Tedenska politična revija Literary Digest je objavila seznam kritičnih in pohvalnih izjav o predsednikovi predlogi za reformo zveznih sodišč, katere jedro je zahteva po povečanju zveznega vrhovnega sodišča na petnajst članov, ako nad 70 let stari vrh. sodniki prostovoljno ne odinejo v pokoj. Časnikarji, politiki, profesorji, advokati itd. kritizirajo ali hvalijo predsednikovo reformo predloga da le kaj. Veteranski urednik William Allen White je n. pr. mnenja, da je Rooseveltova predloga prvi ameriški simptom bližajoče se nevarnosti in da ljudstvo ni dalo predsedniku "mandata, da igra vlogo frerja..." Bivši Rooseveltov zaupnik in "možganski trušnik" Raymond Moley pravi, da se je predsednik "nevarno približal priporočilu za opustitev ustavne vlade", dočim drugi uredniki izjavljajo, da je to "pot v diktaturo", "poskus konvulziranja vrh. sodišča" itd., nekateri so pa mnenja, da stvar ni tako slaba.

Socialist Norman Thomas pravi: "Izmed vseh načinov obravnavanja ustavnega vprašanja, je ta (ki si ga je izbral Roosevelt) najmanj zadovoljiv." Komunist Earl Browder je spet drugačnega mnenja; on pravi: "To so tipična priporočila, ki se drže 'zlate srede' in kakršna smo se naučili pričakovati od predsednika." Predsednik A. D. F. Green pa pravi, da je stvar napravila nanj "povolen vtis".

Advokati večinoma nasprotujejo predsednikovi nameravani reformi. Clarence Darrow pravi: "Mislim, da je čas, da se nam sugestira, kako znižati javne plačilne liste, namesto da se išče nova pota za razsipavanje ljudskega denarja." Morris L. Ernst pa je dejal: "Jaz sem prepričan, da bi se ne priporočalo nobenega takega programa, če bi bili sodniki potrdili kongresne sklepe, pa če bi bili sodniki ali po sto let stari. Sodnik William H. Black pa je mnenja, da je to "največji doseženi napredek". Arthur Garfield Hays ne vidi v vsem "nič posebnega", bivši preds. ameriške odvetniške zbornice Silas H. Strawn pa "bližnjico k diktaturi".

Juristi-profesorji so tudi različenega mnenja. Tem se vidi stvar od silne nevarne, enih sploh ne more ogreti, drugim se vidi izvirna itd. Nekaterim se zdi, da bo imel predsednik preveliko oblast, drugim, da problem ne bo rešen, ker ji predloga ne gre do korenin, tretjim, da bi bilo bolje poiskati kako drugo pot.

Tudi časopisi so razdeljeni: nekaterim se vidi stvar "revolucionarna", "prisilna abdikacija sodišč" itd., drugim pa dobra ali srednja, nekaterim pa spet premila. Najbolj pa menda vse jez, ker kaj takega niso pričakovali, ker Roosevelt tekom svoje kanpanje sploh ni omenil

Španska vlada noče vzpostaviti komunističnega režima

Tako je povedal zunanji minister del Vayo amerškemu časnikarju Howardu ter zanikal, da je Španija komunistična. Vojne bi bilo že konec, če ne bi tuje sile pomagale rebelom!

NEW YORK. — Roy T. Howard od Scripps-Howardovega časopisnega sindikata se je pred kratkim obrnil na špansko vlado in rebelno junto z vprašanjem, kaj nameravajo storiti v slučaju zmage. Rebelna junta je podala izjavo o vzpostavitvi "demokracije", katere nobeden pamenet človek ne more vzeti resno (fašisti pa demokracija!), te dni pa je v imenu španske vlade odgovoril zunanji minister Julio Alvarez del Vayo.

Španija ni komunistična, dasi imajo delavske organizacije zdaj izredno moč v deželi, pravi del Vayo. Čim vlada zmaga, bo takoj modificirala kapitalistični sistem (torej ga ne misli odpraviti). Dasi je Madrid središče odpora proti fašistom, bi njegov padeč ne pomenil konca civilne vojne. General Franco je zgolj lutka v rokah Hitlerja in Mussolinija in Španci ne bodo mogli nikdar pozabiti, da so Nemci in Italijani bombardirali Madrid in prelivali špansko kri.

Del Vayo odkrito prizna, da je vlada ljudske fronte tekom civilne vojne krenila na levo. Dodal pa je, da ni še bila odločena dokončna oblika španske vlade. Pravi pa, da bodoči španski vladni sistem ne bo ustvarjen ne po ameriški ali francoskem niti po sovjetskem vzorcu, temveč bo nekaj svojevrstnega, nekaj "španskega".

Trditev, da je Španija komunistična, je izmišljotina onih, ki rabijo borbo proti boljševidmu za krinko, pod katero skrivajo svoje agresivne in vojne namene. Proti fašizmu se borijo vsi elementi, ki ljubijo svobodo. Španija zahteva demokratično, parlamentarno vlado, v kateri bodo sodelovale vse protifašistične skupine.

Volitve v februarju l. 1936 so bile čisti izraz narodove volje. Ljudska fronta je zmagala. Volitve je nadzoroval Portela Valladares, politik stare šole, toda vzlic njegovim naporom se je ljudstvo odločno izreklo za republiko in demokracijo. Prva ljudska vlada je nato skušala privedi do sprave. Fašistični elementi, združeni z neodgovornimi generali, so spravo odbili in 18. julija začeli revolucijo. Povsem naravno je bilo, da so vsi elementi, katerim je bila zoprna ideja fašistične Španije pod vodstvom nezmožnih generalov, takoj stopili na stran legalne vlade. Tako so tudi prišli v vlado katoliški Baski in Delavska konfederacija, ki se nagiba k anarhizmu in katere naličnost je priselna nagnitev na levo, kar pa ne pomeni, da bo po zmagi prišlo do proletarske države v kakršnikoli fiksni obliki.

Na republikanski strani se bore z ramo ob rami socialisti, republikanci, anarhisti, katoliki in komunisti, kar je ustvarilo čut solidarnosti, ki gotovo ne bo izgubil po zmagi, temveč bo omočil konstruktivno delo za obnovo dežele. Ekonomsko neenakost, ki je zlasti očitna na deželi, kjer nekaj potčincev lastuje vso zemljo, ki leži neobdelana, dočim kmetje stradajo, se bo odpravilo. Vlada polagoma uvaja socialne reforme, ker ima

Špijonske aktivnosti v avtni stavki

Senatni odsek skuša dognati, kolikšno vlogo so igrali špijoni v stavki pri General Motors?

WASHINGTON. — Senatni odsek za civilne svobodščine, kateremu predseduje wisconsinški senator Robert M. La Follette, si je včeraj začel prizadevati, da odkrije, kolikšno vlogo so igrali Pinkertonovi špijoni v 44dnevni stavki pri General Motors. Toda odsek v tem pogledu doslej ni bil uspešen, ker predsednik špijonske agenture Robert Pinkerton noče izročiti arhivov, iz katerih bi se to dalo razbrati. Clevelandški ravnatelj agencije Edward S. Clark je pretekli teden priznal, da je imela agencija za časa stavke deset špijonov v Flintu, Mich. To je bilo približno vse, kar je preiskovalni odsek zvedel do včeraj.

BLOKADA ŠPANJE

LONDON. — Mednarodni nevtralnostni odbor oz. njegov pododsek, v katerem sede zastopniki Anglije, Francije, Italije, Nemčije, Rusije in Portugalske, je sklenil, da se mora začeti izvajanje prepovedi odhajanja prostovoljcev v Španijo dne 20. februarja, dočim morajo biti ob istem času pripravljene načrti za popolno izolacijo španskega konflikta, kar vključuje mornariško blokado, ki morajo stopiti v veljavo dne 6. marca.

POROKA S 14LETNICO

NORFOLK, Va. — Pretekli teden sta se poročila v Elizabeth Cityju, N. C., 29-letni protestantski pastor Frederick Steel in 14letna Alice Martin Hewitt. Ker virginski zakoni ne dovoljujejo poroke pred 15 letom starosti, ste se šla poročiti v North Carolino, kjer nimajo nobenih zadevnih omejitev.

August Červan

Kakor smo poročali, je umrl August Červan, star 56 let. Doma je bil iz Soteske pri Toplicah, odkoder je prišel v Ameriko pred 32 leti. Zadnjih 18 let je delal pri Cleveland Illuminating Co. Bil je marljiv delavec in imel je mnogo prijateljev. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Mary, roj. Vovk, hčere Mary, por. Vidmar, Paulino, por. DeLaney, Anno, por. Prijatelj in Josephino in brata Johna v Pennsylvaniji, v starem kraju pa eno sestro. Bil je član društva Naprej, št. 5 SNPJ. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9:15 iz hiše žalostni na 18705 Kildeer Ave., pod vodstvom Franka Zakrajška.

Žalostna vest

Anton Bartol, 1425 East 55 St., je dobil iz stare domovine v Malem Logu pri Loškem potoku na Dolenjskem žalostno vest, da mu je umrla mati Ivana v visoki starosti 75 let. Tu zapuščala sina Antona, hčer Mary Krnc v Trauniku, Mich., in brata Lojza v Collinwoodu in več drugih sorodnikov tu in v starem kraju.

Žalostna vest

Emil Kobal, 1058 E. 69 St., je prejel iz stare domovine žalostno vest, da se je ubil njegov oče Matevž Kobal v vasi Primorsko Jevče pri Ajdovščini. Star je bil okrog 80 let. V Clevelandu zapuščala 2 sina, Emila in Matt Kobala, v Južni Ameriki hčer, v stari domovini pa 2 hčeri in enega sina. Žena mu je umrla pred 10 leti.

Sun Life družba

Sun Life of Canada zavarovalniška družba ima premoženja v svoti 800 milijonov in ne 8000, kot je bilo poročano včeraj.

Skupna plesna zabava Sokola in čitalnice

Društvo "Slovenski Sokol" in Slovenska narodna čitalnica sta dve stari slovenski napredni kulturni ustanovi v Clevelandu. Sokol je priznana aktivna podpora in telovadna skupina, ki je v zadnjih šestnajstih letih aktivno in redno gojila telovadbo med našo mladino. V zadnji jeseni Sokol ni mogel pričeti s telovadbo, ker nismo imeli na razpolago učiteljev, ki bi mogli žrtvovati prosti čas ob večerih. Vodstvo Sokola se je zavezalo in dela na tem, da se dobi zopet učitelja telovadbe, da Sokol ponovno nastopi ob praznovanju štiridesetletnice, ki jo obhaja v drugi polovici letošnjega leta. Odbor Sokola je prepričan, da v bližnji bodočnosti prične s telovadbo.

Slovenska narodna čitalnica je še vedno aktivna. Njeno delovanje je tiho in mirno. Svoje zavetje ima čitalnica v 1. nadstropju Slovenskega narodnega doma, kjer hrani svojo slovensko literarno bogastvo in kamor se lahko zateče sleherni Slovenec in Slovenka, ki hoče čitati dobro knjigo ali se informirati o tem ali onem iz slovenske književnosti.

V nedeljo 21. februarja imata Sokol in čitalnica skupno prireditve, da se pomaga čitalnici do boljšega obstoja. Prirejata skupni ples v auditoriju Slovenskega narodnega doma. Igra poznana in priljubljena Frank Yankovičeva godba. Vstopnina je samo 35 centov.

Pridite, čitalničarji in Sokoli in pripeljte s seboj svoje prijatelje in prijateljice.

Hoffman proti organizatorjem O. I. O.

TRENTON, N. J. — Newjerseyski guverner Harold G. Hoffman je včeraj posvaril organizatorja Lewisovega industrijskega odbora, da bo uporabljal "vsa sredstva, ki jih ima na razpolago država", da prepreči možno okupacijo tovarn potom sedežih stavk. To izjavo je podal nekaj ur potem, ko je postalo znano, da se je v New Jerseyju organizirala državna postojanka O. I. O. (Odbor za industrijsko organizacijo). Julius Emspak, eden voditeljev O. I. O., je nato odgovoril, da bo odbor začel s svojo kampanjo v New Jerseyju ter se pri tem poslužil vseh sredstev, ki mu bodo na razpolago. Emspak je izjavil, da je New Jersey "ogromen openšarski teritorij, ki privablja protidelavske podjetnike in tovarne" in da se je osem newjerseyskih unij že pridružilo O. I. O.

Petrovič pristopil
Včeraj se je oglasil v našem uradu in plačal desetak ustanovne pristopnine v blagajno Cankarjeve ustanove poznani Collinwoodčan in gl. odbornik SNPJ Math Petrovič, ki je tudi med tistimi, ki bi radi, da bi Etibin Kristan prišel za stalno v Cleveland. "Če bi ga imeli med seboj samo dve leti," je menil Petrovič, "bi se ta akcija izplačala." Podpora!

Slovar slovenskega jezika

Lani je izšla v Ljubljani knjiga, katero smo že dolgo pogrešali in brez katere ne more biti nihče, ki se resno zanima za slovenski književni jezik, to je Slovar slovenskega jezika, ki ga je sestavil dr. Joža Glonar. Naši rojaki, ki bi si radi nabavili to knjigo, jo lahko naročijo pri A. J. Klančarju, 1000 E. 64 St.

GREENU PRETI IZKLUČITEV IZ PREMOGARSKE UNIJE

Odsek za splošne smernice unije premogarjev U. M. W. je na Lewisovo zahtevo naročil glavnim uradnikom unije, da izključijo predsednika A. D. F. zaradi "izdajalskega stališča."

Green pravi, da je to "tip hitlerjevske nepravilnosti" in da se bo boril proti izključitvi.

LEWIS PRIPRAVLJEN ZA NOVO BORBO

WASHINGTON. — John Lewis, militantni vodja premogarjev, se je včeraj vrnil v Washington, da se pripravi za svojo drugo letošnjo borbo — za boj z magnati na poljih mehkega premoga, s katerimi se bo sestel jutri, ko se bo začela pogajanja za novo pogodbo, ker sedanja poteče dne 1. aprila. Slo se bo v prvi vrsti za ure in mezde. Unija zahteva znižanje delovnega časa na 30 ur na teden (sedaj 35 ur) brez da bi se znižalo mezde, kar dejanski pomeni 15odstotno mezdno zvišanje. Baroni mehkega premoga so že sporočili Lewisu, da ne bodo pristali k mezdnemu zvišanju in da bodo zahtevali 40urni teden. Sedanja mezdna lestvica določa temeljno dnevno mezdo \$5.50 na severu in \$5.10 na jugu.

LONDON SE NI DOCELA POZABLJEN

NEW YORK. — Včeraj se je odpeljal iz New Yorka proti domu v Kansasu republikanski predsedniški kandidat l. 1936 Alf M. Landon in na newyorškem kolodvoru se je našlo več oseb, ki so ga spoznale in pozdravile. Neka ženska je privedla k njemu svojega sinčka ter mu velela, naj seže v roko Landonu. To pomeni, da se nekateri ljudje še spominjajo lanskega republikanskega predsedniškega kandidata.

Pokojni Kaučič

Kot smo včeraj poročali je v Lake Side bolnišnici umrl Alojzij Kaučič, star 49 let in stanujoč na 1235 E. 175 St. Tu zapuščala žalujočo ženo Heleno, rojeno Pivk, hčere Zofijo, omož. Bayuk, Marijo, omož. Prebešek in Jožefo, omož. Latessa, sina Alojza in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Zirovski vrh pri Žirih na Notranjskem, kjer zapuščala več sorodnikov. Bil je član društva Naprej, št. 5 SNPJ, društva Washington, št. 32 Zapadne slovenske zveze in samostojnega društva Loška dolina. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v petek zjutraj ob 8:30 v cerkev na Holmes Ave in na Sv. Pavla pokopališče, pod vodstvom pogrebnikov Jos. Zeleni in Sinovi.

Za Peruškovo sliko

Za nabavo Peruškove slike, ki je bila podarjena clevelandskemu umetnostnemu muzeju, so prispevala sledeča društva: klub št. 27 JSZ, Vodnikov venec, 147 SNPJ in Kras 8 SDZ po pet dolarjev, društva Napredne Slovenke, 137 SNPJ, Glas clevelandskih delavcev, 9 SDZ in 10 SZZ pa po dva dolarja, skupaj \$21. Odbor se tem društvom iskreno zahvaljuje, želeč, da bi jim sledila še druga društva, kajti potrebujemo še \$123.73. — J. Okorn, blag.

GREENU PRETI IZKLUČITEV IZ PREMOGARSKE UNIJE

Odsek za splošne smernice unije premogarjev U. M. W. je na Lewisovo zahtevo naročil glavnim uradnikom unije, da izključijo predsednika A. D. F. zaradi "izdajalskega stališča."

Green pravi, da je to "tip hitlerjevske nepravilnosti" in da se bo boril proti izključitvi.

LEWIS PRIPRAVLJEN ZA NOVO BORBO

WASHINGTON. — John Lewis, militantni vodja premogarjev, se je včeraj vrnil v Washington, da se pripravi za svojo drugo letošnjo borbo — za boj z magnati na poljih mehkega premoga, s katerimi se bo sestel jutri, ko se bo začela pogajanja za novo pogodbo, ker sedanja poteče dne 1. aprila. Slo se bo v prvi vrsti za ure in mezde. Unija zahteva znižanje delovnega časa na 30 ur na teden (sedaj 35 ur) brez da bi se znižalo mezde, kar dejanski pomeni 15odstotno mezdno zvišanje. Baroni mehkega premoga so že sporočili Lewisu, da ne bodo pristali k mezdnemu zvišanju in da bodo zahtevali 40urni teden. Sedanja mezdna lestvica določa temeljno dnevno mezdo \$5.50 na severu in \$5.10 na jugu.

LONDON SE NI DOCELA POZABLJEN

NEW YORK. — Včeraj se je odpeljal iz New Yorka proti domu v Kansasu republikanski predsedniški kandidat l. 1936 Alf M. Landon in na newyorškem kolodvoru se je našlo več oseb, ki so ga spoznale in pozdravile. Neka ženska je privedla k njemu svojega sinčka ter mu velela, naj seže v roko Landonu. To pomeni, da se nekateri ljudje še spominjajo lanskega republikanskega predsedniškega kandidata.

Pokojni Kaučič

Kot smo včeraj poročali je v Lake Side bolnišnici umrl Alojzij Kaučič, star 49 let in stanujoč na 1235 E. 175 St. Tu zapuščala žalujočo ženo Heleno, rojeno Pivk, hčere Zofijo, omož. Bayuk, Marijo, omož. Prebešek in Jožefo, omož. Latessa, sina Alojza in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Zirovski vrh pri Žirih na Notranjskem, kjer zapuščala več sorodnikov. Bil je član društva Naprej, št. 5 SNPJ, društva Washington, št. 32 Zapadne slovenske zveze in samostojnega društva Loška dolina. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v petek zjutraj ob 8:30 v cerkev na Holmes Ave in na Sv. Pavla pokopališče, pod vodstvom pogrebnikov Jos. Zeleni in Sinovi.

Za Peruškovo sliko

Za nabavo Peruškove slike, ki je bila podarjena clevelandskemu umetnostnemu muzeju, so prispevala sledeča društva: klub št. 27 JSZ, Vodnikov venec, 147 SNPJ in Kras 8 SDZ po pet dolarjev, društva Napredne Slovenke, 137 SNPJ, Glas clevelandskih delavcev, 9 SDZ in 10 SZZ pa po dva dolarja, skupaj \$21. Odbor se tem društvom iskreno zahvaljuje, želeč, da bi jim sledila še druga društva, kajti potrebujemo še \$123.73. — J. Okorn, blag.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. PUBL. CO. VATRO J. GRILL, President IVAN JONTEZ, Editor 4231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5311 - 5312 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50 za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50 Po pošti v Clevelandu in Kanadi in Mexicu za celo leto \$6.00 za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60 Za Zedinjene države za celo leto \$4.50 za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIŠKI RAZGLED

KOMPANIJSKI LAKAJ Peter G. Schick, načelnik "odbora uslužbencev" v tukajšnji Fisherjevi tovarni avtnih ogrodij, ki ga je kompanija financirala tekom minule stavke, se je obrnil na načelnika kovinarskega departamenta Ameriške delavske federacije Freyja, da pošlje sem svoje organizatorje in skuša organizirati delavce, ki niso še člani unije U. A. W., v A. D. F. Poteza je prozorna, da ji lahko vsakdo vidi do dna: delavce je treba razdvojiti ter jih zaplesti v bratomorni medsebojni boj! In kompanija in korporacija General Motors bi potem lahko ribarili in skaljenih vodah! Stvar resnično smrdi!

* * *

LAKAJ SCHICK klepeta, da zahteva "protekcijo" za delavce, ki niso člani U. A. W. Kdo more nuditi delavcem večjo protekcijo kot ta unija, ki se je prva odločno pognala za njihove pravice in pri tem že dosegla lep uspeh? Frey in Green? Ta dva sta že pokazala, da jima koristi avtnih delavcev niso iskreno pri srcu. Njima se gre samo za odločilno pozicijo v amerškem unijskem gibanju — za varna korita. Iz tega razloga sta v minuli stavki izdala avtne delavce ter s svojim delovanjem podpirala stališče korporacije General Motors. Delavstvo od takih "varhov" ne more pričakovati dobrega. Delavstvo potrebuje varuhov kot je U. A. W.! Zato mora biti odgovor Fisherjevih delavcev na nesramno ponudbo lakaja Schicka ta, da se stoodstotno pridružijo U. A. W., ki je njihova unija, ki je pripravljena in zmožna, boriti se za njihove interese! Svojo pripravljenost, iskrenost in zmožnost je v minuli stavki jasno izpričala. Izid te stavke je pokazal, da leži bodočnost avtnih delavcev v tej uniji. Če se ji bodo stoodstotno pridružili, bodo morali naposled zmagati in doseči svoje pravice! Naši delavci, člani U. A. W., naj si to dobro zapomnijo in gredo na delo, da pridobe v unijo še tiste naše delavce, ki doslej niso videli, kdo je njihov pravi prijatelj!

* * *

ALI BO FREY sprejel Schickovo ponudbo? Schick pravi, da je dal razumeti, da mu "zelo prija." To je verjetno, ker mož tako sovraži Lewisa, voditelja gibanja za organiziranje delavstva v glavnih industrijah na masni industrijski podlagi, da bi bil najbrž pripravljen zagrešiti tudi zločin nad delavskim gibanjem, samo da bi uničil, strl tega svojega obsovanega nasprotnika. Ampak, če bo ustregel želji kompanijskega lakaja Schicka, potem nele da bo v polni meri zaslužil žig Judeža Iskariota delavskega gibanja, temveč za nameček še žig norca! Razsoden človek pri najhujšem sovraštvu ne bi mogel zagrešiti tako usodne norosti, ki bi morala pokopati Ameriško delavsko federacijo še če bi stala na stokrat solidnejši podlagi kot stoji danes! A. D. F. je brez tega dovolj obsovana med delavci v avtni industriji in v drugih masnih industrijah, zdaj naj zagreši še ta blazni zločin nad delavstvom in — nu, potem bo vrv spletena.

UREDNIKOVA POŠTA

Darovi za stavkarje

Nabiralec A. Zigman: Glavni odborniki J. S. K. J. darovali \$13.00, Na seji jeklarskih delavcev CIO nabrano \$4.10, Angela Dežman \$2.00, Mike Telich zastopnik Sun Life \$2.00; po \$1.00 John Avsec, Peter Schaffer, John Oblak, Jennie Subadnik in Anton Kristofin; Eddy Sims 50c, Kristina Siskovich prinesla zavoj vložkov, L. Lovko, Tony Nosan, Frank Skufca in Louis Groboljšek okrepčila, John Zaman nekaj oblake, Mr. in Mrs. Plevnik grocerije v vrednosti \$2.00, Tony Mestek \$2.00, Andy Trikman \$1.00 Stanley Rackar 5 gal. gasolina, Anton Novak 15 niebov kruha, Dr. "Vodnikov venec" št. 147 SNPJ \$5.00. Prostovoljni prispevki nabrani v Slov. Domu na Holmes Ave. izročeno po Louisu Jerkiču \$5.67 in Anna Prime, Fennie Gorjanc nabrala na veselici Zenskega odseka SDD \$7.52 in Frances Gorjanc nabrala na veselici v Slov. Domu na Holmes Ave. \$3.50; John Jager \$1.00.

Nabiralec Andy Gorjanc: J. Ladiha \$2.00 v denarju in grocerije v vrednosti \$2.00, August Kolander \$2.00, po \$1.00 Rud. Bežeglav, Neimenovani St. Clair Ave., Joseph Birk, John Tavčar in Anton Pucel; pa 50c Frank Oglar in Frank Černe ter F. A. Gredešce 25c, Anton Anžlovar daroval blaga v vrednosti \$15.00 John Pollack blaga v vrednosti \$15.50 in Frank Ažman klobas za \$2.25.

Nabiralec V. Wood, nabral v Fairportu, O.: po \$1.00 Tony Lunika, Mike Milavec, Frank Modic, William Drobnik, John Avsec, Louis Svigel, Frank Južna in Andy Kapel (slednji je kolektorja tudi dobro postregel); po 50c Lovrenc Bajc, Joe Setina in John Drobnik, ter Anton Kandare 25c; v Mentor, O. Frank Jakše \$1.00 in John Kočevar \$2 Willowick, O. Blaž Godec, Grovewood, Ave. 15 1/2 lb. klobas, vredne \$5.00 in preje pomotoma izpuščeno je dal mesa v vrednosti \$3.00, to je poleg prejšnjih dvakratnih daril; nabiralec V. Wood, izjavlja, da je bila B. Godcova trgovina nadvse dobro voljo naklonjena stavkarjem, kar je pripoznanja vredno.

Slovenski darovi v pomoč stavke Local 45 U. A. W.

(Nabiralec Tony Zigman) International Brotherhood of Blacksmith and Helpers Union 188 \$20.00.

Victor Bernot 16001 Holmes Ave. grocerijo, (Victor Wood) J. S. Widgoj, slovenski fotograf \$1 Jakob Jazbinski, slov. urar \$1.25 Joe Plevnik \$2.00, Joe Pavlich 1311 E. 167 St. \$1.00, Frances Globočnik 426 E. 160 St. \$1.00, Frank Dolšak 452 E. 158 St. \$1.00, John Cidič brivec 419 E. 152 St. 50c, Frank Fabjan 2 bokse peciva, Ženski odsek Slov. Del. Doma Waterloo Rd. Košar grocerije, Anton Dolgan hardware, kuhinjsko posodo (\$2.15) Slov. Del. Z. Zveza kavo, Vidmar kavo, Andy Možina 7 lbs. klobas, Mr. in Mrs. Kozlevčar, 643 E. 160 St. kavo in mleko, — (Tony Kunstel) Ciril Kunstel, 6616 St. Clair Ave. \$5.00, John Zlatorepec 1032 E. 70 St. 25c, Anton Kotnik 7513 St. Clair Ave. \$2.00, Anton Mršnik 15609 Waterloo Rd. zelenjavo.

(Frances Samsa): Steve Čuk, 866 E. 139 St. 75c, Anton Tomazic, 606 E 140 St. \$5.00, Mike Vraneza, 17105 Grovewood Ave. \$2.00, Grovewood Market, 267 E. 156 St. vinerce, Anton Salamon E. 161 Grovewood \$1.00 John Telishman 284 E. 156 St. \$1.00, Paul Kordich 15815 Waterloo rd. tobak, Ludwig Rad-

Andre Maurois

Prijateljstvo na prvi pogled.

"Če me vprašujejo, zakaj sem imel rad, tedaj čutim, da ne morem odgovoriti drugega nego: Ker je bil on ker sem bil jaz."

Tako je Montaigne pojasnil veliko prijateljstvo svojega življenja, ne da bi ga pojasnil, in v resnici je prijateljstvo nerazložljivo kakor ljubezen. Ne razumemo ljubezenskih razmerij drugih in ne razumemo njihov prijateljstev. Sicer pa nimamo same ljubezni, temveč tudi prijateljstvo na prvi pogled. Pri ljubezni je to srečno iznenadenje čutov, pri prijateljstvu pa neudatno umevanja med dvema ljudema ali med dvema skupinama. Toda to umevanje je videti včasih čudno. "Ne razumem, kaj naj bi imela skupnega," pravijo o dveh prijateljih opazovalci.

Kako nastane prijateljstvo? Nedvomno ne vesta prijatelja sama tega. Podobne misli, skupna nagnjenja morejo pospeševati nastanek prijateljstva, pa ne zadostujejo, da bi ga ohranili. Prijateljstvo potrebuje kakor ljubezen dobre volje tistih, ki so ga ustanovili, da se ohrani. Prijateljstvo je treba gojiti kakor vrt. Nič bi ne bilo nevarnejše, nego če bi si rekli: "To je prijatelj, z njim torej lahko ravnam kakor hočem." S svojim prijateljem ravnate lahko neprisljčno, toda nikoli brez nežnosti, brez obzira, brez spoštljivosti. Razmerje dveh prijateljev je udobnejše nego razmerje dveh zaljubljenec. Ljubosumnost je v prijateljstvu manj grenka, toda obstoji. "Dovoljujem, da imaš druge prijatelje, toda prednost hočem ime-ti jaz," je dejal nekdo. To je naraven in upravičen občutek. V prijateljstvu iščemo sigurnosti in zaupanja, ki ju najdemo tedaj, če smo za svojega prijatelja prvi.

Ali je mogoče biti s prijateljem odkritosrčen? Ali ne grozi odkritosrčnost, da bo razdrila prijeto brezkrbnost, ki išče v prijateljstvu pribežališča? Odkritosrčnost je zdrava in koristna, če se ne dotika spoštljivosti. Vsako kritiko bomo prenesli, če prihaja od nekoga, ki ljubi v nas to, kar smo v resnici. Za to mu bomo celo hvaležni. Toda varujmo se tistega, ki nam krade pogum do življenja, do dela. Nevaren in vreden sovraštva je tudi tisti, ki nam točno, neusmiljeno pripoveduje vse slabo; kar pravijo drugi o nas. Gotovo mora občutiti živo zabavo pri tem, da je tako dobro poučen o takšnih stvareh. Resnični prijatelj nas lahko kdaj posvari pred kakšnim ne-

predvidnim korakom, pred kakšno slabostjo, ki je ne smatra za skladno z našim značajem, a ker je resnični prijatelj, ve, kako mu je naše občutljive točke dotakniti z rahlo previdnostjo. Prijatelj mora vedeti, kako naj bo zaupnik. Vsako človeško se mu je naše občutljive točke izgovori svoje najbolj skrite misli. Ljubezen ne dovoljuje nobenih zaupnih sporočil, ker mora ljubljena oseba ugajati. Zaupna sporočila bi bila nevarna izpovedi njenih slabosti. Toda prijatelj lahko vse sliši, ne da bi zavoljo tega mislil prezirljivo o tebi. Diskrecija je najpomembnejša lastnost tistega, ki hoče biti prijatelj. "Molčim kakor grob." To je treba znati tudi kot prijatelj.

Ali je prijateljstvo med moškim in žensko mogoče? Dostikrat so že razpravljali o tem vprašanju. Dejali so, da je takšnim čustvom primešane vedno nekaj čutnosti, da bi jih ljubosumnost uničila, da ženska pamet za včasih težavno obče-vanje prijateljstva ni ustvarjena. Jaz verjamem v prijateljstvo med moškim in žensko, ker sem ga sam spoznal. Če je pri tem čutnost nevede v ozadju, ne uvidevam, da bi bilo to slabo. A kar se tiče razlike v mentaliteti obeh spolov, ni to nobena nepremagljiva ovira. Razum moškvega in razum ženske se dopolnjujeta. Med njima ni rivalnosti, temveč je večno odkrivatelje. Posebno tedaj, če postane ljubezen z neopaznimi prehodi prijateljstvo, kakor je to v srečnem zakonu. Potem nastane eden najpopolnejših in najlepših občutkov, ki jih morejo imeti ljudje.

Ali naj ostanemo ne vrednemu prijatelju zvesti? O tej stvari je Kipling napisal čudovito pesem, katere vsebino hočem povedati tu na kratko: Med tisoč ljudmi jih pojde devet sto devet in devetdeset mimomas, ne da bi se zanimali za nas, zanimali se bodo samo za svoje interese. Tisoči pa bo pripravljen, da bi se za nas žrtvoval na najbolj nesebični način. Podpiral nas bo pogumneje nego kakšen brat. Propadel bo z nami, če nas ne bo mogel rešiti. Sprejedel bo naše slabosti in napadke in če se nam vseh devet sto devet in devetdeset odtegne ter nas zapusti, nam on ostane zvest in bo vsekdar na naših poteh, četrta tudi na poti do višile. Če ste tako srečni, da zadenete ob tega tisočega človeka, tedaj se pritrđite nanj z jeklenimi skobami, ljubite ga, privržite ga nase, ohranite si ga! Takšen človek je nenadomestljiv!

Po 51 M. Sežun, Mandel's Drug M. Rant, Louis Zupančič, 16501 Waterloo, Arcade Tavern — Frank Spenko 15410 Calcutta Ave. \$2.00. — Po 50c: H. Buckolt, 16000 Huntmere, C. Kokal jr., Andy Meie, J. Sepic, P. Kordich, J. Rožance, John Srakar, Anton Rožar, Anton Rodica, Lydia O' Donell in James O'Donell; — po 25c: C. Daniela Abo Goldberg, Morris Mandel, Joe Tuber in Anton Planišček.

Nabral (A. Kordan) Po \$1.00 Jacob Resnik, Frank Lindich, F. Strajner, Sylvester Pavlin, Fr. Marincic, Mary Novak, Anton Boldan in Josepa Kovac. Po 50c Joseph Vacek, John Zupančič, Augustin Mustar, John Simoncic Martin Strgar, neimenovani z E. 81 St., neimenovani iz Union Ave., Josephine Sustersich, Joseph Sustersich in Matt Sustershic. Mike Vidmar 75c.

Po 25c F. G. 3619 E. 81 St., Anton Pucel, Stefan Grozdanich in neimenovani iz E. 82 St.

SKRAT

Izrezki

Metropolitni vaški tepec poroča: Brata urednika Vinske Domovine, velika unionista in zaščitnika naše delavske mase, sta se zaletela v našo ožjo zgodovino, toda pozabila sta, da še niso umrli vsi naši ljudje iz onih časov. Komu torej pojeta svoje lepe pesmice? Menda onim, ki so se včeraj rodili!

Urednika-lajznika Vinske Domovine nekaj pojeta o rudarski stavki v okraju Westmorelandu v Pennsylvaniji leta 1911 in zapišeta: "O Prosveti tedaj ni bilo sluha" ... Dnevnika Prosvete res takrat še ni bilo, bil je tednik Glasilo SNPJ, ki je za rudarje veliko več pisal in veliko več storil kot pa Ameriška Domovina, katere takrat nikjer še ni bilo!

To velja tudi za blufarsko trditev A. D., da je ona "najstarejši slovenski unijski časopis v Ameriki". Najstarejši časopis, ki takrat še ni izhajal! Glasilo SNPJ, ki je začelo izhajati v januarju 1908, je pa bilo unijski list od prve številke! In Proletarec, ki je začel izhajati v januarju 1906, je bil od prve številke unijski! In pokojni Glas Svobode, ki se je preselil v Chicago, leta 1903, se je tiskal tudi v unijski tiskarni! Kateri listi so bili v Clevelandu v onih letih? Glavni je bil Nova Domovina, katero je kasneje nasledila Clevelandka Amerika. Ali se Ameriška (Vinska) Domovina morda istoveti s tema dvema listoma, ki sta takrat imela druge gospodarje in druge urednike?

Kakor urednika - blufarja postavljata zgodovino in resnico na glavo, se najlepše vidi iz tega, ko zapišeta: "Kmalu za štrajkom v Pennsylvaniji, v Westmoreland county, je nastala strašna premogarska katastrofa v Cherry, Ill." Prej sta zapisala, da je bil ta štrajk leta 1911 — RESNICA pa je, da je katastrofa v Cherryju bila v novembru 1909, torej pred dotičnim štrajkom!

Komu torej pojeta svoje pravljice? Onim, ki so se včeraj rodili!

Louis Kaferle, Milan Medvešek, Josip Frančeskin in Ivan Jontez izjavljajo, da so sumničnja "A. D." na njihova poštenja več kakor zlobna. Vsak cent, ki ga dobe omenjeni v Cankarjevo ustanovo, je zavarovan. Upravne stroške, ki so neznatni, se pokriva s posebnimi viri. Ako akcija ne bo uspešna, dobe naročniki in ustanovni člani nazaj vse do zadnjega centa, ki so ga uplačali. Pri Pirčevih institucijah tega zadržila ne morejo dati.

Vsa stvar je koncem konca jako žalostna slika kulture na "kulturnem vrtu", v katerega kida gnoj "Ameriška Domovina". Pa Bog z vami!

"Proletarec"

ANEKDOTA

Pri nekem koncertu na dvorcu v Hannoveru je vprašal nemuzikalni višji komornik de la Forest, kakaj se muziki med igro tolikokrat ustavlja.

"To so pač pavze," so mu odgovorili. — "V službi našega kralja ne sme biti nobenih pavz!" se je razburil de la Forest.

Pierre Wolff: Izpoved

Že v drugo ali v tretje po vojni je te dni angleški parlament razpravljal o "euthanasiji," o zdravniški pravici, da ljudem, ki jim za njihovo trpljenje ni zdravila, olajša odhod iz življenja. Najkonservativnejše ljudsko zastopstvo sveta je razsojalo o enem izmed najprejratnejših zakonskih osnutkov vseh dob. Kajpada je tudi to pot predlog propadel.

Francoški pisatelj Pierre Wolff je na to glasovanje navezal kratko, a tem pretresljivejšo sličico iz lastnega življenja — sličico, ki naj ne bo propaganda, le bolesten izrezek iz našega življenja, ki gre mimo paragrafov svojo pot...

Ali ima zdravnik pravico skrajšati življenje trpečemu bitju, o katerem ve, da mu ni rešitve?

To tolikanj usodno vprašanje so te dni preneševali v Londonu. Od petdesetih zbranih zdravnikov jih je bilo dvajset "za," trideset pa jih je trdilo, da je zdravnikova naloga edinole ta, da bolniku pomaga...

Tudi če ve, da je njegova pomoč jalova, bi bili lahko še dodali... Več let je že odkar mi je oče umrl. Čeprav še nisem imel za seboj medicinskih študij, sem vendar koj vedel, da mu žal ni pomoči. Sklonjen nad njim sem priliškoval utripanju njegovega srea; njegove uboge, ledene roke so se oklepale mojih; njegove oči so iskale mojih, kakor da bi prosile: "Napravi konec, sin moj." Sin vendar ne bo ubil svojega očeta!

Prihodnji dan so na mojo prošnjo prišli k njemu trije profesorji, sloveči zdravnik.

Prvi me je srepo pogledal, rekel pa ni ničesar. Drugi je zmajal z glavo. Tretjemu se je zdelo umestno, obrnil se do bolnika z vprašanji. "Kje vas boli, gospod?" Moj oče je bil že na pragu smrti in ni imel več moči, da bi odgovoril. Gospodje so odšli v drugo sobo na posvetovanje. Čemu le? Potem so me poklicali. "Gospod, z vašim očetom je pri kraju."

"In ta strašni smrtni boj, ali... bo še dolgo trajal?" "Pet, šest, deset dni morda." "Tako dolgo bo torej še moral trpeti? Ali mu ne boste dali injekcije?" "Vse smo že poskusili, gospod." "Verujete v čudeže?" "V današnje ne." "In vseh teh deset dni, deset dni in deset noči bom priča njegovemu trpljenju, bom poslušal njegovo bolešno ječanje? In ni ga sredstva, ki bi omililo njegove bolečine? Ni?" "Malo morfija." "Samo malo?" "Ne terjajte nemogočega." Eden od njih je še dodal: "Prihajali bomo k njemu do smrti."

V Aumalski ulici sem imel zdravnika, prijatelja, ki me bo prav gotovo razumel. Prišel je in tudi on mi je takoj povedal kakor oni trije:

"Tvoj oče je izgubljen, brezpogojno izgubljen." "In če bi te prosil za velik obrok morfija?..." "Ne smem."

"Če je tako," sem rekel odločno, "bom pa sam..." Prijel me je za laket in mi tiho rekel, tako tiho, da sem ga komaj razumel: "Pusti, bom že sam."

Oče je počasi ugasnil, tiho, brez ložbe. Ali sem bil morilec? Ali sem bil dober sin?

NAJBOLJ ZDRAVA HRANA

O vprašanju najbolj zdrave hrane, ki je primerna za človeški organizem, čisto debatirajo. Pravo vrednost morejo imeti v tem pogledu le znanstveni poskusi, kakršne sta izvršila pred nedavnim prof. Bickel in Gerez na ljudeh in živalih.

Pri teh poskusih sta ugotovila, da se človek po svoji presnovi bistveno razlikuje od sesalcev, ki se preživljajo bodisi samo z rastlinsko, bodisi z mesno hrano. Podobnosti pa ima v tem pogledu s sesalci, ki se hranijo z vsem. Kakor Bickel in Gerez dalje sklepata, bi mogla enostranska hrana uničiti cela človeška plemena. Poskusi s podganami so pokazali, da so te že po treh pokolenjih izgubile zelo mnogo svoje plodovitosti, če so jih krmili samo z rastlinsko hrano.

DRŽAVLJANSKO VPRAŠANJE MED AMERIKO IN JUGOSLAVIJO

Kot poročajo starokrajški listi, je jugoslovansko notranje ministrstvo 5. januarja t. l. objavilo posebno okrožnico, v kateri se pojasnjuje državljanski status naših ljudi, ki so se naselili v Zed. državah ter postali ameriški državljani. Kot znano, se je že zgodilo, da je kak naš človek, ki je nič hudega sluteč odšel v stari kraj na obisk, bil tam prijet in vtaknjen v vojaško službo. Iz omenjene okrožnice je razvidno, v kakšnem primeru je kaj takega mogoče in v kakšnem ne, z drugim besedami: kdaj Jugoslavija priznava ameriško državljansko izseljenca v Ameriki in kdaj ne. Okrožnica jugoslovanskega notranjega ministrstva se glasi:

"Vprašanje državljanstva naših ljudi, ki so se izselili v Ameriko, nam zadaja skrbi in ustvarja nezaželjene spore z ameriški oblasti. Ameriške izseljenke oblasti se trudijo, da pošljejo domov vse nezaželjene osebe, zlasti tiste, ki so jim ameriška sodišča obsodila na ječo zaradi kakršnih zločinov, ter se obravnavajo na naše diplomatske in konzularne zastopnike, da takšnim osebam izdajo potne dokumente za vrnitev v domovino. Po drugi strani pa delajo naše oblasti prave zapreke tistim rojakom, ki so se bili izselili v Ameriko in si tam pridobili z naturalizacijo ameriško državljansko in so prišli k nam z ameriški potnimi listinami na obisk k svojim družinam.

Takšne naše rojake jemljejo v našo vojsko, če so pa vojaški rok že prestali, ne vidirajo njih potnih dokumentov, ker jih imajo za naše državljane, saj niso prosili za črtanje iz državljanstva po določbah zakona o državljanstvu.

Toda o državljanstem statusu naših rojakov je treba presojati ne samo po določbah našega zakona o državljanstvu, temveč je treba vpoštevati tudi prejšnje zakonske določbe, mednarodne mirovne pogodbe. Zato je treba vprašanje državljanstva teh naših rojakov deliti v dve skupini, in sicer: 1. v osebe, ki so se izselile pred 1. decembrom 1918, in 2. v osebe, ki so se izselile po tem dnevu.

Osebe, ki so se izselile pred 1. dec. 1918 z ozemlja, kjer so o državljanstvu veljale določbe avstrijskega državljankega zakona in določbe o državljanstvu iz leta 1879, so izgubile državljanstvo bivše avstroogrške monarhije z izselitvijo in nedovoljeno odsotnostjo iz države, na osnovi izseljenkega patenta od 24. marca 1852, ki se je raztegnil tudi na bivšo Hrvatsko in Slavonijo s patentom z dne 29. novembra, 1852.

Pozneje, ko je bivša avstroogrška monarhija sklenila konvencijo z USA so 20. septembra 1870 državljani avstro-ogrške monarhije izgubili svoje državljanstvo, če so živeli 5 let na ozemlju USA in si tam pridobili ameriško državljansko. Zato

vse osebe, ki so se izselile z ozemlja bivše avstro-ogrške monarhije in si pridobile ameriško državljansko, boditi z izselitvijo in nedovoljeno odsotnostjo, bodisi na osnovi konvencije, dne 1. decembra 1918 niso bile avstro-ogrski državljani, in se nanje sploh niso mogle izvajati določbe mirovnih pogodb in jih ne moremo imeti za svoje državljane ter nasproti njim izvajati našega zakona o državljanstvu, ne glede na to, da so se rodili na ozemljih, ki so prišla v našo kraljevino. To se nanaša tudi na vse tiste osebe, katerih državljanstvo je derivatnega značaja, to je na njih žene in mladoletne otroke za dobe njihove naturalizacije.

Vse tiste osebe, ki so se izselile po 1. dec. 1918 z ozemlja, kjer so bili v veljavi vsi prej omenjeni zakoni, kolikor si niso pridobile z opcijo našega državljanstva in so se naturalizirale v Ameriki, preden je stopil v veljavo naš zakon o državljanstvu, se prav tako ne more smatrati za naše državljane in nasproti njim ni mogoče izvajati današnjega zakona o državljanstvu.

Osebe pa, ki so se izselile po navedenem roku kot naši državljani, čeprav so si pridobile tuje državljanstvo, se imajo po našem zakonu o državljanstvu tudi nadalje smatrati za naše državljane, razen če niso po redni poti izstopile iz našega državljanstva ali pa ga izgubile na način, ki ga navaja zakon.

Pravica do ljubezni

Neko londonsko sodišče je moralo odločiti o zanimivem vprašanju, da-li ima petnajstletni mladenič že pravico do ljubezni. Njegova mati je bila namreč nekoliko v skrbeh zaradi njegove pozornosti, ki jo je kazoval mlademu dekletu. Prosil je sodišče, naj bi interveniralo.

Nje sin, je pripovedovala, dela v neki tovarni. Zgodaj jutraj mora tja, ob 14. je že prost. Tedaj pride domov, pokosi, se umije in gre z izvoljenko svojega srca na sprehod. Ti sprehodi so dokaj izdatni, kajti večsih se vrne domov šele okrog polnoči ali pa še pozneje. Skoraj vso svojo plačo izdaja za svojo ljubico, ne spi zadosti — meni mati — ne je zadosti in je na najboljši poti, da si pokvari zdravje. Tu naj bi nastopilo sodišče. Toda sodišče se ni moglo odločiti.

"Mislim, da ni to noben zločin, če prebije svoj čas z dekletom," je dejal sodnik. "In nič ni hudega, če izdaja zanjo denar. Ni mogoče mladega človeka ovirati, da bi se sestajal z dekletom. In če bi to poskusili, bi se sestajal tem bolj z njo." Toda mati vendarle ni odšla brez vsakega upanja s sodnije. Sodnik je obljubil, da pošlje k mlademu človeku izkušenega uradnika, da bi se malo pogovorila in našla neko pravo mero.

Zadušnica

V sredo 17. februarja se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St. ob priliki obletnice smrti Anne Tekavčič. Prijatelje in sorodnike se prosi, da se udeležijo.

SPANSKA VLADA NOČE VZPOSTAVITVE KOMUNISTIČNEGA REŽIMA

(Dalje s 1. str.)

bruhanila revolucije, je bilo mnogo cerkva spremenjenih v orožna skladišča in shajališča zarotnikov. Duhovniki, ki so se pridružili rebelnim oddelkom, so se odlikovali po svoji divjosti in krutosti.

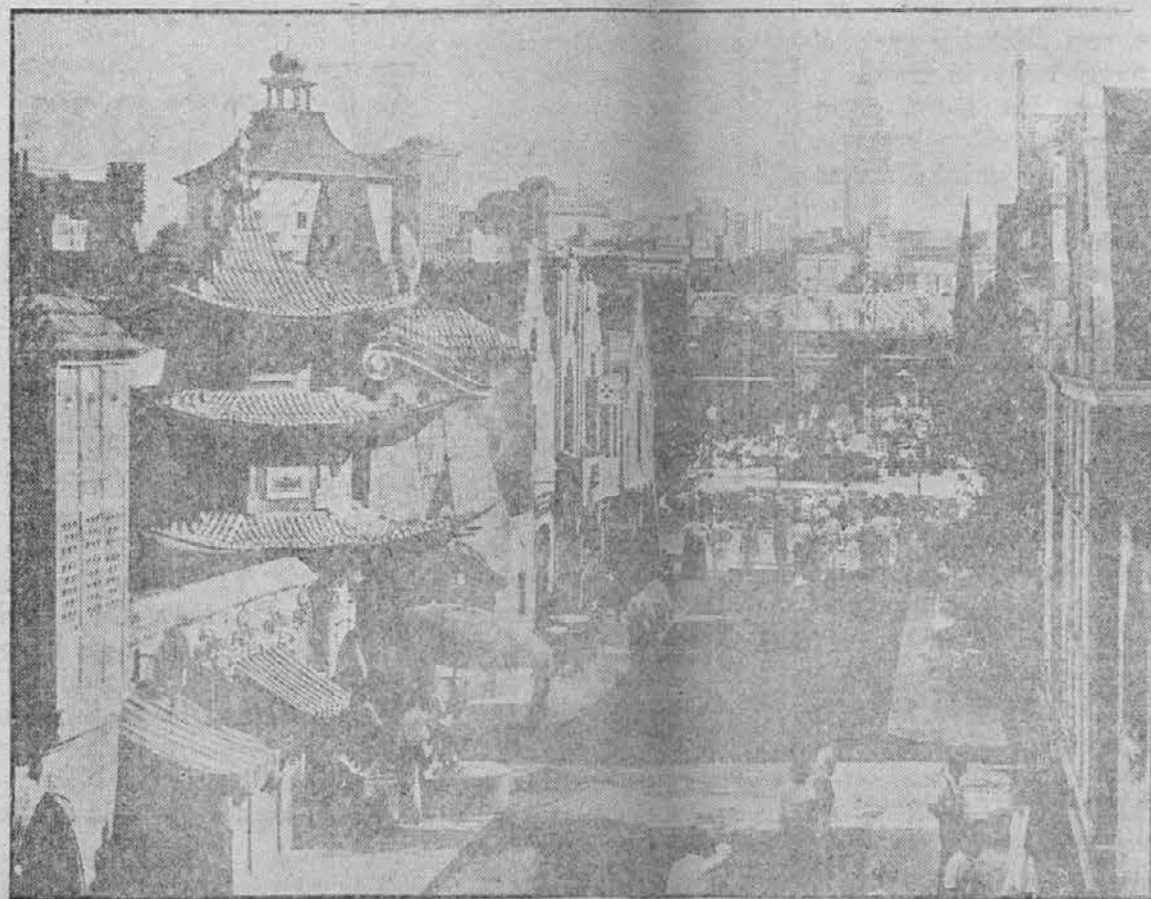
Da niso vsi katoliki enaki, so najbolj pokazali katolici iz Baške, ki kažejo silno sovraštvo

do svojih katoliških duhovnikov, ki so prestopili k rebelom. Kadar zavzamejo kako fašistično vas, so njihove prve žrtve zmerom duhovniki, ki so dvignili orožje proti ljudski vladi.

V pokrajinah pod vladno kontrolo ni nobenih verskih persekucij. To je potrdila tudi komisija angleških protestantskih cerkva, ki je obiskala te kraje. Govorice o samostojni Kataloniji so pravljica, ki so si jo izmislili sovražniki vlade. Bodočnost Madrida in Barcelone je neločljiva.

Kar se tiče inozemskih prostovoljcev na vladni strani, poročila hudo pretiravajo. Vseh je morda do 12 tisoč prostovoljcev. Med njimi ni niti enega ruskega vojaka. Na rebelni strani jih je mnogo več in Nemci in

Italijani imajo vse važnejše pozicije in so pri vsaki strojni ali topu. Sijajna obramba Madrida je demoralizirala rebelne čete in rebele drži pokonci upanje, da bodo Nemci in Italijani poslali na pomoč 8 do 10 divizij svojega vojaštva. Če bi ne bilo Nemcev in Italijanov, bi bila vojna že zdavnaj odločena in fašisti tepeni. Del Vayo pravi, da je imel nemški general Ludendorff prav, ko je izjavil, da bi padec Madrida ne prinesel rebelom zmage. Ljudstvo, ki je pokazalo toliko vztrajnosti, da morajo rebeli dnevno streljati ljudi v krajih, ki jih imajo pod kontrolo, da se obdrže na oblasti, ne more streti padec enega mesta, čeprav glavnega. Zaenkrat ni še mogoče reči, kako dolgo bo še trajala civilna vojna, zaključuje del Vayo.

—Margaret Houko-White Photo

Ulice narodov zopet na razstavi. Na sliki vidite del Ulice narodov, ki bodo zopet letos privlačili množice. Letos bodo povečane. Razstava čna sila razstave Velikih jezer. se prične 29. maja.

JEJ, TO JE PA DOBRO PIVO

Ima prav tak okus, katerega sem iskal

Najboljše pivo na svetu je ono pivo, katerega imate najrajši... in mogoče je, da je prav... P. O. C.

P. O. C. je v resnici ameriško fino pivo—ki že prednjači in pridobiva novo popularnost vsak dan.

Poskusite ga kozarec... ali ga naročite zaboj za doma... in videli boste, če nima popoln okus in polno moč, kar ste vi in vaši gostje iskali—

P.O.C. PIVO

Pilsener Brewing Company
Cleveland, Ohio

IMA PRAV OKUS, KI STE GA ISKALI

Naprodaj

Proda se dobrodoča prodajalna grocerije, mesnice in mešanega blaga. Proda se vse skupaj z opremo in zalogo za šteto ceno ali pa tudi posestvo. Stavba je iz opeke, velikost 28 x 72 čevljev (feet), 8 sob in shramba. Posestvo je na glavni ulici in na glavni državni cesti št. 85. Mesto ima 7000 prebivalcev, tu se ni treba bati povodnje, potresa ali hudournika, zgodovina ga ne pozna. Bili smo v trgovini 16 let in smo dobro napredovali. Proda se zaradi družinskih razmer. Za podrobnosti in cene se obrnite na lastnika Martin Bajuk, Sr., 801 Main Street, Walsenburg, Col.

NAPRODAJ

Ford sedan, 1929, perfekten, dober motor, privatni lastnik, ga mora prodati za \$75, pogoji. — Glenville 6887.

NAPRODAJ

Chevrolet truck, tono in pol, v dobrem stanju, novi tajerji. \$125, pogoji ali pa se zamenja za avto. Lastnik 805 East 88 Street, Apt. 4

HIŠE NA PRODAJ

Sledeče hiše so naprodaj po jako zmernih cenah in lahki mesečnimi odplačili:

Za eno družino:

- 1381 E. 170 St. .... 5 sob
- 1364 East 171 St. .... 4 sobe
- 1519 East 174 St. .... 6 sob
- 19720 Pasnow Ave. .... 6 sob
- 18700 Mohawk Ave. .... 6 sob
- 18809 Mohawk Ave. .... 6 sob
- 18806 Muskoka Ave. .... 5 sob

Za dve družini:

- 1193 E. 173 St. .... 10 sob
- 15908-10 Arcade Ave ... 2 hiši

Za pojasnila in cene se obrnite na

MATT PETROVICH

R. E. Broker
253 E. 151 ST.
Tel. KENmore 2641-J

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Zelodčno zdravilo iskreno priporočano

— Pišite na brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name .....
Address .....

V BLAG SPOMIN

Prve obletnice naše drage in preljubljene soproge in mamice

Ana Tekavčič

ki je za vedno zatisnila svoje oči in za vedno zapala 17. februarja.

Zapustila je žalujočega soproga, George Tekavčič, sina Mike Sekolič, in hčere Mary in Marta.

Draga soproga in mamica, počivaj v miru, v hladni ameriški zemlji.

NAZNANILO in ZAHVALA

Žalostnim in potrjim srcem naznanjamo žalosno vest vsem sorodnikom in prijateljem, da nam je kruta smrt vzela našo nadvse ljubljeno soprogo in mater

Frances Ivancic

Preminula je po dolgi bolezni 31. januarja. Pokopali smo jo 3. februarja po cerkvenih obredih iz cerkve Immaculate Conception na East 41 Street in Superior ter na pokopališče Kalvarije.

Ranjka je bila stara 40 let. Doma je bila iz vasi Povlica na Primorskem. Nahajala se je v Ameriki 16 let. V stari domovini zapušča brate in sestre, ter več sorodnikov, ter sestro Josephine Penko v Verona, Pa., in vnukinjo Rozi Just v Midway, Pa. Pokojna nam je bila dobra soproga in mati ter dobra gospodinja, tako da jo bomo vsi teško pogrešali in nikoli pozabili.

Dolžnost nas veže, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so nam bili v pomoč in ki so položili vence ob krsto ranjke ko je ležala na mrtvaškem odru, in sicer sledečim:

Mr. in Mrs. Just in sestra Josephine Penko iz Verone, Pa., Mrs. Anna Ivancic in hčere, družvo Naprej, št. 5 SNEJ. Hvala vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo vrnale za pokojno in sicer sledečim: Mary Ivančič in John Ivančič, Frank Mihevc, Mr. in Mrs. John Just, družina Penko, družina Kovačič, Mr. John Sporar, Anna Sajovic.

Najlepša hvala vsem, ki so prišli pokojno krepit in so nam bili v tolažbo in jo spemili k večnemu počitku. Hvala pogrebniku Frank Zakrajsek za vse pripomočke in za tako lepo vrsjen pogreb. Še enkrat hvala vsem skupaj. Če bi pomotoma spustili kakšno ime vseeno hvala vsem.

Ti, draga in preljubljena soproga in mati, počivaj mirno v tej ameriški zemlji. Obiskovali bomo tvoj grob in te ne bomo nikdar pozabili. Počivaj mirno!

Zalujoči ostali:

John Ivančič, soprog; John in Rudy, sinova, in več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, 16. februarja, 1937.

VELIKONOČNI

Izleti v

JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

DEUTSCHLAND .. 14. marca
EUROPA ..... 19. marca

Erzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven
zajamci udobno potovanje do Ljubljane.
Izborne železniške zveze od Cherbourga
ali Hamburga.

Za informacije vprašajte pri
AUGUST KOLLANDER CO.
6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Nato sem prijel Livijo za roko in se ji zagledal v oči.

— Poslušaj me Livija! — sem ji dejal razburjeno. — Poslušaj, kar ti nameravam predlagati!

— Da, ti moraš umreti, ti in jaz, za naju ni več prostora na tem svetu! Midva se ne bi mogla nikoli pozabiti, otrok pa ne smeva roditi, ker bi nosila na čelu pečat sramote.

— To bi bilo norčevanje iz prirode, — ne, Livija, raje pojdiva oba v smrt!

Pa umriva skupno, — združena!

— Zdržena? — vzklikne Livija. — Oh, Vilibald, edini moj Vilibald, če bi se res odločil, da zavržeš vse, kar te veže na ta svet, če bi hotel z menoj umreti, bi mi bila smrt blaženstvo, sreča — brezmejno in nepopisno blaženstvo!

— Bo, blaženstvo bo! — vzkliknem. — Poslušaj, Livija, kaj ti hočem povedati!

Priskrbel bom strupa, ki hitro deluje, toda ne povzroča bolečine. Ta nama bo zadal smrt še prej, predno bova lahko začela misliti o tem.

Nato sva odšla v gozd, na ono mesto, kjer sva vedno tako rada posedala, — kjer sva preživela cele dni, — veš, tam, kjer rastejo one divje rože —

Napolnil bom tanko cevčico s strupom. Cevčica bo bovolj dolga, da ju bova lahko oba hkratu vtaknila v usta.

Medtem ko se bova poljubljala, bova pregriznila cevčico in hitro pogoltnila strup. Tako bova hitro in lepo umrla, med poljubi in objemi.

Ne bo dolgo trajalo in rešena bova vseh muk in trpljenja na tem svetu.

Livija prime mojo roko in jo stisne.

Nato se sklone in poljubi moje prste.

— Hvala ti! — reče ona.

Ni se več jokala. Oči je imela suhe.

— Hvala ti, Vilibald, za ta veliki dar!

Ta smrt bo divna, — na zeleni travi, pod cvetjem, v tvojem naročju — oh, to bo sreča, — blaženstvo —

Pojdi, ne obotavljaj se, pri-skrbi čimprej strupa!

Prijela sva se za roke in odšla domov.

Nobenega trenutka nisva izgubila. Nobene minute nisva zgubila s tem, da bi morda urejevala svoje denarne in druge razmere.

Vse naj ostane tako, kakor je, kaj se naju tiče?

Takoj sem odšel v svojo sobo, napolnil cevčico s strupom, jo spravil v žep in poiskal Livijo.

Nato sva skupaj odšla v gozd, na najin prostor, kjer so cvetele divje rože.

Tam sem jo potegnil k sebi na travo in tam sva — oh, carica, ne zaničuj me zato, — tam sva se še enkrat tako srčno, toplo in vroče poljubljala, — zadnjikrat, ker nisva hotela umreti, ne da bi si povedala, kako sva se ljubila in kako sva bila drug drugemu draga.

Ko sem naposled Livijo še enkrat poljubil, sem se ji zagledal v oči in jo vprašal:

— Ali je torej res tvoja želja, da umreš z menoj?

— Da, to je moja edina želja! — mi je odvrnila.

— Dobro torej! Lezi na travo, jaz pa bom poleg tebe legel k večnemu počitku!

Glej, tu je cevčica. Vzami jo v usta, kakor sem tudi jaz storil.

Ljubljena moja, sedaj pa še en poljub!

Še enega, ljubljena — sestra, zaročenka, žena moja, — ljub-

mine! Na tem svetu zate ni več prostora!

Dolgo sem se še pogovarjal z njim in sem pristal na njegov predlog.

Ko sem ga prosil, da mi priporoči kak samostan, mi je naštel vse ruske samostane, jaz pa sem si izbral samostan trapistov na otoku Kola.

Slišal sem namreč, da je tam življenje izredno mirno in tiho.

Celo svoje premoženje, — podedel sem namreč celo grofovo premoženje — sem poklonil in sicer polovico samostanu, drugo polovico pa sem določil za dobredelne ustanove.

Tako je nastala v Moskvi velika sirotišnica, ki se imenuje "sirotišnica Suvadovski".

Tam se vzgajajo nezakonski otroci, ki naj postanejo dobri in pošteni ljudje.

Predno sem odpotoval v samostan, sem obiskal v grobnici svojega mrtvo Livijo in grofa.

Ihteč sem vzel slovo, dolgo sem objemal Livijino krsto in pritiskal svoj objokani obraz na mrzlo kovino.

Klical sem jo z najnežnejšimi besedami, — toda, oh, ona me ni mogla več slišati.

Nahajala se je že v nebesih, — postala je božji angel, — angel, kakor je prav za prav že bila na zemlji, — nedolžni, modrolasasti angel, dober in mil otrok —

Veličanstvo, končal sem svojo povest!

Sedaj bo dobro, da bom zopet pazil na pot, ker se sedaj nahajava v najbolj divjem predelu tega gorovja.

Trapist se obrne in prime s svojimi močnimi rokami za ude.

Carica si pokrije z rokami obraz, ker jo je povest tega meniha globoko pretresla in ganila.

164. POGlavJE

Nad tatarskim prepodom

Gozd je postajal vedno bolj divji in gostejši.

Okolica je bila vedno bolj romantična in carica jo je z zanimanjem opazovala.

Kočija je ropotala po neravni cesti, tako da se je carica Katarina morala z obema rokama držati za sedež.

Konji so rezgetali, komaj so vlekli kočijo preko kamenjaj ki je ležalo na cesti.

Istočasno so oblaki zakrili nebo. Mesec je izginil za temnimi oblaki.

Nikjer ni bilo videti kake zvezde.

Vihar je začel divjati in je stresal vrhove velikih dreves, ptice roparice so se preplašile in se poskrile v svojih gnezdih, kamor so kriče odletele.

— Kaj pomeni to? — vpraša carica.

Ko sva odpotovala iz samostana, je bilo zelo lepo vreme.

Ko ste pripovedovali o svoji preteklosti, brat Ignatus, sem vas poslušala s takim zanimanjem, da sem na vse pozabila.

Sedaj pa se bojim, da naju je zajela nevihta!

(Dalje priložnjič)

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna z licencem za pivo, vino in žganje. Proda se tudi posestvo ali se pa zamenja. Naslov se dobi v uradu tega lista ali pokličite Henderson 5311.

ustavi
666 PREHLAD in VROČINO
TEKOCINA, TABLETI MAZILU, NOSNE KAPLJICE
Glavobol pa v 30 minutah
Poskusite "Rub-My-Tism" — Najbolje mazilo na svetu.

FEBRUARSKA RAZPRODAJA

Prihranite 10 do 40%

KOLIKOR KREDITA HOČETE PRI

ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

ODPRTO ZVEČER

7210 ST. CLAIR AVE.

Henderson 3417

1881

1937

NAZNANILO in ZAHVALA

Žalostnim in potrtem srcem naznanjamo žalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, da je za vedno preminul na nagloma naš preljubljeni soprog in oče

Victor Opaškar

Preminul je po hudi nesreči, ki ga je zadela pri delu v mestni elektrarni 16. januarja 1937. Preminul je 20 minut po nesreči. Pokopali smo ga 20. januarja po cerkvenih obredih iz cerkve sv. Vida in na Calvary pokopališče. Ranjki je bil star 55 let. Doma je bil iz vasi Gorjuša pri Domžalah, fara Dob. V Ameriki se je nahajal 31 let, vedno v Clevelandu. Bil je dobrega značaja in naprednega mišljenja. Bil je dober družnik in dober gospodar in oče. Bil je član društva Naprej, št. 5 SNPJ in društva Carniola Tent, št. 1288 The Maccabees in ženskega društva Srca Marije staro. Bil je priljubljen pri vseh, ki so ga poznali in ga bomo teško pogrešali mi, kakor tudi njegovi prijatelji in sorodniki ali usoda je hotela, da ga je nemila smrt vzela iz naše srede. Nam bo vedno ostal v spominu in pozabljen ne bo nikoli. Njegovo dobro delo nam bo v spominu celo naše življenje.

V dolžnost si štejemo, da se najiskrenejše zahvalimo vsem, ki so darovali krasne vence in cvetlice ranjkemu v zadnji pozdrav, ko je ležal na mrtvaškem odru. Zahvalimo se sledečim: Mr. in Mrs. Frank Opaškar st., Stan, Vincent in Carl, Mr. in Mrs. Frank Opaškar Jr., Mr. in Mrs. John Slapar ml., in družina, Mr. in Mrs. Rudy Koporc, Mr. in Mrs. John Slapar st. in družina, Mrs. Klopčič in družina, Mr. in Mrs. Anton Levstek in družina, Mr. John Kaplan, Mrs. F. Plakadis, Mrs. M. Gut, Mr. in Mrs. Peter Kodric in družina, Mr. in Mrs. Louis Zigmund, Mr. in Mrs. Frank Becaj, družina Mike Vidmar, Mr. in Mrs. Jack Kraig, družina John Strazisar, Miss Stella Kafsky, Mr. Earl Wilson, John Mikus družina, družina Ernest Baucher iz Painesville, Ohio, sosedji, družina Preskar, Mr. in Mrs. Nitchall, družina Richter, Berkopec družina iz Geneva, Ohio, 23rd Ward Republican Club, Employees of the 53rd Street Power Station, Chronology Dept. of the National Acme, Hough Home Bakery and Employees, društvo Naprej, št. 5 SNPJ in društvo Carniola Tent, št. 1288, The Maccabees.

Hvala vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše ranjkega in sicer sledečim: Mr. in Mrs. John Slapar Jr., Mrs. Mary Klopčič in družina, Mr. in Mrs. Rudy Koporc, družina Levstek, Mr. in Mrs. Frank Opaškar Sr. in družina, Mr. in Mrs. Valentine Sustarsic, Mr. in Mrs. Jim Scobie, Miss Sophie Slapar, Mr. in Mrs. Jack Klopčič, Mrs. M. Gut, Mrs. F. Plakadis, Mr. in Mrs. Kolar in družina, družina Offak, Mr. in Mrs. Charles Mohorčič, Mr. Joe Ursic in družina, Mr. in Mrs. Louis Oswald, Mrs. Frances Drobnič, Mr. in Mrs. Anton Malenšek, Mr. John Ayster in družina, Mr. Emil Melle, Mr. in Mrs. Frank Stanonik, Mr. Joseph Adamich, Mr. in Mrs. Jack Kraig, Mr. in Mrs. Žust, Mr. Peter Sterk, Mr. John Hrovat, Mrs. Agnes Smole, Miss Betty Galco, Mrs. Julia Bokar, Mrs. Petrič iz Barbertona, Mr. in Mrs. Žagar, Mr. in Mrs. Frank Susman, Mr. in Mrs. Sam Richter, Mr. in Mrs. Frank Perme iz

Norwood road, družina Blaž Pirnat, Frank Pirc in družina, Grace in Carl Falcitano, Mr. in Mrs. John Alich, Mr. in Mrs. Frank Meyer, Mrs. Rose Urbančič, družina Bavec, Mr. in Mrs. Jos. Krulich, Mr. in Mrs. John Žnidaršič, Mrs. Germ in družina, Mr. in Mrs. Joe Konecnic, Mr. in Mrs. Louis J. Prince, družina Frank Lesar, Mr. in Mrs. Tekalec, Mr. in Mrs. Bandi, Mr. Lorenc Zadnikar, Mr. in Mrs. Anton Marn, Joseph Zgonc družina, Mr. in Mrs. Peter Kodrič, Mr. in Mrs. Martin Graf, družina Judnick, Mr. in Mrs. John Sušnik, Mrs. Elsh, Mr. F. Vedamsek, Mr. in Mrs. Otoničar in družina, Mr. in Mrs. John Celesnik, Mr. Louis Moze in družina, Mr. in Mrs. C. Schulte, Mr. in Mrs. G. Bindok, Mrs. Frank Zakrajšek, Mr. in Mrs. Frank Blanc, Miss Mary Bidlencik, Mr. Joe Jerse, Mrs. Galco, Mr. in Mrs. Bauchar in družina iz Painesville, Mr. in Mrs. John Persin, in sosedje.

Najlepša hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu. Zahvala gre sledečim: Mr. Frank Opaškar Sr., Miss Stanislava Opaškar, Mr. Jack Klopčič, Mr. John Slapar, Jr., Mr. F. V. Opaškar Jr., Mr. Ernest Baucher, Mr. in Mrs. J. Klopčič, Mr. John Preskar, Mr. Anton Sterle, Mr. John Mikuš, Mr. W. Schmitz, Mr. John Leustig, Mr. Sheldon Bowers, Mr. Frank Mačerc, Mr. G. Bindok, Mrs. Mozelle Roberts, Mr. Matt Kernz, Mr. Joseph Adamech, Mr. Ben Stanonik, Mr. L. A. Pile, društvo Naprej, št. 5 SNPJ, društvo Carniola Tent, 122, The Maccabees.

Za vso pomoč ob naši bridki tugi in žalosti se zahvaljujemo posebno: Mr. in Mrs. John Slapar Jr., Mr. in Mrs. Jack Kraig, Mr. in Mrs. Ernest Baucher in družina, Mrs. Preskar in družina, Mrs. Anna Nitchall in Mrs. Kodrič in za molitve ob krsti Mrs. Kolar in Mrs. Krajc.

Najlepša hvala vsem, ki so prišli ranjkega kropit in ki so čuli pri njem in vsem, ki so nam bili v tolažbo ob tej bridki žalosti. Hvala vsem, ki so ranjkega spremili k večnemu počitku. Hvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek za tako lepo vreden pogreb in spremstvo. Najlepša hvala duhovnom, fare sv. Vida, Rev. Jagru, Rev. Andreju in Rev. Sodji za opravljene cerkvene obrede posebno Rev. Jagru za lep ganljiv govor v cerkvi.

Še enkrat prisrčna hvala vsem skupaj za vse kar so nam dobrega storili in nas tolažili. Če bi pomotoma ime kakega bilo izpuščeno se ravno tako zahvaljujemo.

Ti, dragi in preljubljeni soprog in oče! Počivaj mirno v ameriški zemlji. Zapustil si nas v najlepši dobi življenja ali nesreča je neizprosna in te je odvzela od nas. Teško nam je in hudo, ali pomoči ni. Ostal nam boš vedno v spominu. Žalujemo za teboj in obiskovali bomo tvoj grob, kjer bomo zasadili cvetlice in jih zalivali z našimi solzami. Počivaj mirno in svesti ti naj božja luč!

Solza pada še nešteta
tužno bije nam srce
Smrt pobrala nam je Tebe
Ni še mesec dni poteklo
kar si Ti zapustil nas.
Vedno pa spomin ostal bo
v naših srcih večni čas.

Žalujoči ostali:

AGNES OPAŠKAR, soproga;
ALBINA, hči;
VICTOR, sin,
in več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, 16. februarja, 1937.